

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 89.816 van 27 september 2000

A. 91.933/VIII-1792

In zake : **de vereniging zonder winstoogmerk GERFA,**
Luttrebruglaan 137
1190 Brussel,

tegen :

het Waals Gewest, vertegenwoordigd door zijn
Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe LEVERT, advocaat,
Clementinalaan 3
1190 Brussel.

**DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER, RECHTSPREKEND
IN KORT GEDING,**

Gezien de op 19 mei 2000 ingestelde vordering waarbij de vereniging zonder winstoogmerk GERFA de schorsing van de tenuitvoerlegging vraagt van het besluit van de Waalse Regering van 24 maart 2000 betreffende de organisatie van bepaalde vergelijkende wervingsexamens;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de nietigverklaring vordert van dezelfde handeling;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van mevrouw DEBUSSCHERE, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 21 augustus 2000 waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 18 september 2000;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van het verslag en van de beschikking tot vaststelling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van de heer LEGRAND, voorzitter, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. LEVERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevrouw DEBUSSCHERE, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende gegevens nuttig zijn voor het onderzoek van de vordering :

1. Het besluit van de Waalse Regering van 28 januari 1999 betreffende de organisatie van bepaalde vergelijkende wervingsexamens wijkt af van het besluit van de Waalse Regering van 21 december 1995 betreffende de organisatie van vergelijkende wervingsexamens en van vergelijkende examens voor overgang naar het hogere niveau voor de ambtenaren van het Gewest. Het bepaalt dat de vast wervingssecretaris "in de loop van 1999 op elk niveau een vergelijkend wervingsexamen (organiseert) voor de (...) Regeringsdiensten en instellingen van openbaar nut" die onder het Waals Gewest ressorteren.

Er wordt gesteld dat dit vergelijkend examen bestaat uit een eerste gedeelte betreffende, voor de helft, de gewestelijke instellingen en, voor de andere helft, de algemene kennis, en een tweede gedeelte, dat tot doel heeft de vaardigheden te evalueren. Bovendien mag "voor alle niveaus (...) een bijkomend mondeling of praktisch examen worden georganiseerd voor bijzondere beroepen".

In hetzelfde besluit wordt gesteld :

" De laureaten worden gerangschikt op grond van de punten die ze hebben behaald bij de eerste proef.

De laureaat met de beste rangschikking die voldoet aan de noodzakelijke bekwaamheids- en bevoegdheidsvereisten, wordt aangewezen voor de betrekking".

Voornoemd besluit is niet voor advies voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State, op grond van de dringende noodzakelijkheid, die als volgt is gemotiveerd :

" Overwegende dat het Gewest en de instellingen van openbaar nut waarvan het personeel valt onder het statuut van de ambtenaren van het Gewest, zich moeten schikken naar het koninklijk besluit waarbij de algemene beginselen worden vastgesteld;

Overwegende dat de groeiende achterstand bij de organisatie van statutaire wervingsprogramma's zo spoedig mogelijk moet worden ingehaald".

2. De vzw GERFA heeft een beroep ingesteld tot nietigverklaring van het besluit van 28 januari 1999, waarbij ze twee middelen heeft aangevoerd, het ene ontleend aan de schending van artikel 3 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, en het andere aan de schending van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 en van artikel 11, § 1, van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het statuut van het Rijkspersoneel. Dit beroep is thans in behandeling.

3. De organisatie van het vergelijkend examen bedoeld in het besluit van 28 januari 1999 is toevertrouwd aan het vast wervingssecretariaat. Een oproep tot de gegadigden is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 16 april 1999 en er zijn 27.864 inschrijvingen geregistreerd. Bovendien is op 9 juli 1999 een overheidsopdracht voor aanneming van diensten gesloten tussen de verwerende partij en de Universiteit van Luik, met betrekking tot de aard van de examens en de bepaling van de vragen die aan de gegadigden zullen worden gesteld. Het vast wervingssecretariaat is betrokken bij de uitwerking van die vragen.

4. Rekening houdend met het beroep dat door de Raad van State wordt behandeld, heeft de verwerende partij de herziening overwogen van het besluit van 28 januari 1999. Te dien einde is een voorontwerp van besluit uitgewerkt en voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State, die in haar advies L.29.908/4 van 13 maart 2000 de gelijkenis heeft vastgesteld tussen het voornoemde besluit en het voorontwerp, en die zich in de volgende bewoordingen heeft uitgelaten:

" Het is gebruikelijk dat de afdeling wetgeving van de Raad van State zich onthoudt van het formuleren, over een ontworpen tekst, van opmerkingen betreffende de grond van de zaak die de uitkomst van een geschilprocedure die hangende is voor de afdeling administratie van de Raad van State zou kunnen beïnvloeden, wanneer, zoals hierboven is uiteengezet, het ontwerp op inhoudelijk vlak de bepalingen overneemt van het bestreden besluit".

5. Het omstreden besluit is goedgekeurd op 24 maart 2000. Het neemt de bepalingen over van het besluit van 28 januari 1999, maar verlengt de termijn voor het organiseren van het vergelijkend examen tot 31 december 2001. Artikel 4 ervan luidt als volgt :

" Het besluit van de Waalse Regering van 28 januari 1999 betreffende de organisatie van de vergelijkende wervingsexamens wordt opgeheven. De handelingen die verricht zijn ter uitvoering van dat besluit, inzonderheid de vaststelling van de examenprogramma's, de oproep tot de gegadigden en de registratie van de inschrijvingen, worden evenwel geacht hun rechtsgrond te ontleenen aan dit besluit".

Het treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, namelijk op 28 maart 2000.

6. Het eerste gedeelte van het vergelijkend examen is georganiseerd. 15.149 gegadigden hebben eraan deelgenomen, ofwel 54% van de ingeschrevenen. Het slaagpercentage bedraagt 43,93% voor het gedeelte in de Franse taal en 42,42% voor het gedeelte in de Duitse taal.

Overwegende dat de verzoekende partij een eerste middel ontleent aan de schending van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen en aan machtsoverschrijding; dat ze herinnert aan de inhoud van advies L.29.908/4 en aan de voorgeschiedenis van de zaak, en besluit met de volgende bewoordingen :

" De gebruikte techniek komt er wel degelijk op neer dat de Raad van State niet geraadpleegd wordt over de grond van het besluit. Niets staat eraan in de weg dat in de toekomst dat manoeuvre wordt herhaald teneinde enerzijds te vermijden dat beroepen worden ingesteld, gegrond op de ontstentenis van raadpleging van de Raad van State, en anderzijds te vermijden dat de Raad van State zijn advies ten gronde geeft !

De economie inzake het vaststellen van verordeningbesluiten wordt aldus op de helling gezet, waardoor het Waals Gewest een bovenmatig groot gevaar op nietigverklaring loopt, aangezien de Waalse Regering niet in staat is geweest, zoals dat gewoonlijk gebeurt, om een ontwerp te wijzigen rekening houdend met de opmerkingen van de Raad van State";

Overwegende dat de verwerende partij het bestreden ontworpen besluit heeft voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State; dat deze zich onthouden heeft van het formuleren van opmerkingen ten gronde, en wel om een reden die niets van doen heeft met de verwerende partij, namelijk het bestaan van een beroep tot nietigverklaring van een vroeger besluit; dat de verwerende partij zich gedragen heeft naar de verplichting die haar wordt opgelegd krachtens artikel 3 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973; dat de gewettigde omzichtigheid waarvan de afdeling wetgeving blijkt gegeven heeft haar

niet kan worden verweten, zoals haar ook niet kan worden verweten dat zij zich niet heeft gedragen naar niet-bestaande opmerkingen betreffende de grond van de zaak; dat aangezien de adviezen van de afdeling wetgeving niet bindend zijn voor de afdeling administratie, niet blijkt dat de in casu gebruikte techniek tot herziening van het besluit van 28 januari 1999 enig manoeuvre inhoudt; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partij een tweede middel ontleent aan schending van het niet-retroactiviteitsbeginsel, gericht tegen artikel 4 van het omstreden besluit; dat zij zich als volgt verklaart :

" Artikel 4 heeft een duidelijk retroactieve werking doordat de inschrijvingen van kracht blijven die verworven zijn overeenkomstig het besluit van de Waalse Regering van 28 januari 1999 betreffende de organisatie van bepaalde vergelijkende wervingsexamens.

De opzet van artikel 4 is tweevoudig :

- enerzijds heft het het besluit van 28 januari 1999 op en vermijdt het aldus dat het vernietigd wordt door het hoog administratief rechtscollege, tenminste voor de periode die loopt vanaf de opheffing ervan;
- anderzijds behoudt het de gevolgen ervan uitsluitend voor de gegadigden die ingeschreven zijn onder de gelding van het opgeheven besluit”;

Overwegende dat de verzoekende partij haar belang bij het beroep als volgt rechtvaardigt :

" De personeelsleden van het Waals Gewest en de GERFA, die hun belangen behartigt, hebben er dus belang bij een beperkte wervingsprocedure te betwisten na afloop waarvan personen zullen worden aangeworven en benoemd en die met hen in concurrentie zullen kunnen treden in hun toekomstige loopbaan.

De verzoekende partij heeft er bovendien eveneens belang bij dat de beginselen van het openbaar ambt, die zij verdedigt, te weten de aanwervingen bij wege van vergelijkende wervingsexamens, correct worden toegepast overeenkomstig artikel 87, § 2, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 en het koninklijk besluit waarbij de algemene principes worden vastgesteld”;

Overwegende dat het middel de schorsing van de tenuitvoerlegging van artikel 4, tweede zin, van het bestreden besluit beoogt; dat de verwerende partij, zonder die bepaling, een nieuwe oproep tot de gegadigden zou moeten hebben gedaan, waarvoor zich een groter aantal gegadigden zou hebben kunnen inschrijven, zoals de verzoekende partij toegeeft in haar vierde middel, en dezen dus in concurrentie zouden kunnen getreden zijn met de vastbenoemde personeelsleden wier belangen door de verzoekende partij worden behartigd; dat daaruit bovendien een nieuwe vertraging zou zijn voortgevloeid in de aanwerving van vastbenoemde personeelsleden; dat aldus de situatie die door de verzoekende

partij wordt gelaakt tot staving van haar belang bij het beroep, zou zijn verergerd; dat haar belang bij het middel niet vaststaat;

Overwegende bovendien dat artikel 4, tweede zin, geen afbreuk doet aan verworven rechten, maar de rechtszekerheid garandeert en ervoor zorgt dat de gegadigden zich niet opnieuw voor het vergelijkend examen hoeven te laten inschrijven; dat het daarbij ertoe strekt de verwerende partij de mogelijkheid te bieden zich zo snel mogelijk te schikken naar de toepasselijke wets- en verordeningsbepalingen; dat in die omstandigheden de terugwerkende kracht van het bestreden besluit niet ontoelaatbaar is; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partij een derde middel, gericht tegen artikel 3, zevende lid, van het bestreden besluit, ontleent aan schending van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 en van artikel 11, § 1, van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het statuut van de rijksambtenaren; dat zij eraan herinnert dat de bedoelde bepaling stelt dat "de (laureaat) met de beste rangschikking die voldoet aan de noodzakelijke bekwaamheids- en bevoegdheidsvereisten, (...) aangewezen (wordt) voor de betrekking" en eruit afleidt dat het Waals Gewest "niet gebonden is door het resultaat van het vergelijkend wervingsexamen, aangezien het besloten heeft aan te werven op grond van bekwaamheids- en kwalificatievereisten die zij zelf a posteriori vastlegt"; dat zij aanvoert dat in de in het middel bedoelde bepalingen gesteld wordt dat de aanwerving bij wege van vergelijkende wervingsexamens dient te geschieden, wat betekent dat de geslaagden opgeroepen worden om in dienst te treden volgens hun plaats in de rangschikking; dat zij van oordeel is dat "het Waals Gewest de regels van het vergelijkend wervingsexamen wijzigt en het vergelijkend wervingsexamen in feite vervangt door een systeem van niet-vergelijkende wervingsexamens, aangezien de betrokkene niet alleen geslaagd moet zijn voor het wervingsexamen en hoog genoeg in de ranglijst van de geslaagden moet voorkomen, maar bovendien moet beantwoorden aan de vereiste bekwaamheden en kwalificaties die door de Waalse Regering zullen worden vastgesteld"; dat de verzoekende partij, steunend op de verdediging van de verwerende partij in het beroep dat gericht is tegen het besluit van de Waalse Regering van 28 januari 1999, opmerkt dat als gevolg van arrest nr. 83.670 van 26 november 1999, waarin besloten wordt tot nietigverklaring van het besluit van 23 januari 1997 tot wijziging van het besluit van 17 november 1994 houdende het statuut van de ambtenaren van het Gewest, voor de bekwaamheidsvereisten in de regelgeving geen grond meer bestaat; dat zij tot slot stelt dat de gehekkelde bepaling onwettig is "doordat zij een beoordelingsbevoegdheid

toekent aan het Waals Gewest en, gesteld dat ze wettig is, quod non, op geen enkele rechtsgrond steunt”;

Overwegende, zoals ook blijkt uit het zesde lid van artikel 3 van het gehekeld besluit, dat de verzoekende partij ten onrechte beweert dat het vergelijkend wervingsexamen dat door het omstreden besluit wordt georganiseerd de verwerende partij niet bindt wat betreft de rangschikking van de geslaagden; dat het zevende lid betrekking heeft op de aanwijzing van de best gerangschikte geslaagde voor een welbepaalde betrekking, en dus op zijn dienststaanwijzing, maar niet op zijn benoeming; dat het besluit van 8 juni 2000 bovendien artikel 6 van het besluit van 17 november 1994 herstelt, zoals het gewijzigd is bij het besluit van 23 januari 1997, met ingang van 1 maart 1997; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende vereniging een vierde middel ontleent aan de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet; dat zij het volgende stelt :

“ Het bestreden besluit is in werking getreden de dag van zijn bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, namelijk op 28 maart 2000. Vanaf die datum konden alle geïnteresseerde burgers zich inschrijven voor en deelnemen aan de vergelijkende wervingsexamens die zouden worden bekendgemaakt.

Zulks is in casu niet het geval aangezien artikel 4 het vergelijkend wervingsexamen voorbehoudt aan diegenen die ingeschreven zijn onder de gelding van het opgeheven besluit, namelijk vóór 26 april 1999.

Door de gegadigden die ingeschreven zijn onder de gelding van een opgeheven besluit toe te laten tot het vergelijkend wervingsexamen waarin voorzien wordt door het bestreden besluit en door dit te weigeren aan de gegadigden die zich wensten in te schrijven met ingang van 28 maart 2000, schendt de verwerende partij het gelijkheidsbeginsel en de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (...)”;

Overwegende dat uit het onderzoek van het tweede middel blijkt dat de verzoekende partij geen belang heeft bij het middel, aangezien, als dit middel gegrond zou blijken te zijn, een nietigverklaring op die grond tot de conclusie zou leiden dat zij geen belang heeft bij het beroep; dat bovendien bij elke bekendmaking van een vergelijkend wervingsexamen een uiterste datum van inschrijving wordt bepaald, na welke datum een onbeperkt aantal personen aan de vereiste voorwaarden kunnen voldoen; dat, wil men niet elk vergelijkend wervingsexamen, elke oproep aan de gegadigden voor een overheidsbetrekking en uiteindelijk elke benoeming in de weg staan, ervan moet worden uitgegaan dat de personen die op een welbepaalde datum voldoen aan de vereiste voorwaarden en zij die daaraan niet voldoen twee onderscheiden categorieën vormen, hetgeen voldoende grond oplevert om deze onderscheiden categorieën, behoudens bijzondere omstandigheden, anders te behandelen; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat niet voldaan is aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn wil de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kunnen bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt afgewezen.

Artikel 2.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op zevenentwintig september tweeduizend door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.